

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ І РАДИ ЄВРОПИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Ефективна протидія організованих злочинності з урахуванням факту її глобалізації та приголомшуючого розмаху отриманих нею прибутків¹ неможлива без скоординованої дії міжнародної спільноти, гармонізації та уніфікації законодавчих систем різних країн.

Україна зробила певні кроки на шляху адаптації свого законодавства до міжнародно-правових актів, хоча цей процес проходить досить повільно і стосується далеко не всіх норм. Прагнення України до набуття членства у Європейському Союзі потребує приведення національних інститутів у відповідність до інститутів і принципів ЄС. Курс на євроінтеграцію вимагає більш активного співробітництва України з відповідними міжнародними організаціями, а також з конкретними державами на двосторонній основі. Необхідно узгодити форми і методи боротьби з організованою злочинністю з підходами Європейського Союзу (ЄС) та Ради Європи (РЄ).

Поняття "Європейський Союз" запроваджено 1993 року в Маастрихтському договорі (договорі про Європейський Союз). Держави-члени ЄС створили спільні інституції, яким делегували частину своїх національних повноважень таким чином, що рішення в певних сферах загальних інтересів можуть ухвалюватись демократичним шляхом на загальноєвропейському рівні.

¹ Згідно з останніми даними щорічний дохід злочинних угруповань у всьому світі дорівнює ВВП Великої Британії або вдвічі більший, ніж разом узяті оборонні бюджети країн. Див: Julian Borger. Organized crime: the \$2 trillion threat to the world's security [Електронний ресурс]: / Julian Borger // The Guardian. – 2007. – Wednesday. – September 12. – Режим доступу: <http://www.guardian.co.uk/world/2007/sep/12/topstories3.mainsection>. – Загл. з екрану.

Таке усупільнення суверенітетів називають також “європейською інтеграцією”².

Система права Євросоюзу містить особливу ієрархію норм з поділом на первинне та вторинне право. Первинними джерелами права ЄС є Маастрихтський, Амстердамський, Ніццький Договори, п’ятий Договір про приєднання та деякі інші³. До вторинних джерел права належать правові акти різних інституцій Співтовариства. Юридична сила цих договорів базується на положеннях установчих договорів. Обов’язковими актами є Регламенти, Директиви, Рішення.

Європейський Союз побудовано за інституційною системою. Держави-члени делегують суверенне право на вирішення певних справ незалежним інституціям, які представляють інтереси Союзу в цілому, його країн та його громадян. Європейська комісія традиційно опікується інтересами Союзу в цілому, в той час як кожний окремий національний уряд представлено в Раді Європейського Союзу, а Європейський Парламент обирається безпосередньо громадянами. Тому демократія та верховенство закону є наріжним каменем структури Європейського Союзу. «Інституційний трикутник», що утворюється Комісією, Радою та Парламентом доповнюється ще двома інституціями – Судом Європейського Союзу та Судом Аудиторів, а також п’ятьма іншими європейськими органами. На додаток було засновано ще 13 спеціалізованих агенцій, які займаються, зокрема, технічними, науковими питаннями та питаннями управління.⁴

Співпраця в галузі правосуддя (або юстиції) та внутрішніх справ (*Justice and home affairs*) – одного з трьох “стовпів” Європейського Союзу – охоплює різні сфери “спільних інтересів” держав-членів, а саме: політику щодо надання притулку; правила перетинання зовнішніх кордонів ЄС; імміграційну політику; боротьбу з наркотиками; боротьбу з міжнародним шахрайством; співпрацю органів правосуддя в цивільних та кримі-

² Глосарій основних термінів Європейського Союзу [Електронний ресурс]: / Упорядн. Марина Марченко // Вид-во «К.І.С.», за сприяння Міжнародного фонду «Відродження». – 2006. – Режим доступу: <http://europa.dovidka.com.ua/ee.html>. – Загл. з екрану.

³ Більш детально про первинні джерела права див.: Гармонізація національних правових систем з правом ЄС / [Кравчук І.В., Парапан М.В.]. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. – С. 14-15.

⁴ Представництво Європейської комісії в Україні. Установи ЄС [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.delukr.ec.europa.eu/page6649.html> – Загл. з екрану.

нальних справах; співпрацю митних служб; співпрацю правоохоронних органів⁵.

Однак можна відзначити три основні напрями реалізації політики ЄС у сфері юстиції і внутрішніх справ. Це співробітництво поліцейських органів, судова співпраця у кримінальних справах, гармонізація кримінального права держав – членів ЄС.

Після останнього розширення (1 січня 2007 року) до ЄС входить 27 країн, а саме: Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Данія, Естонія, Ірландія, Іспанія, Італія, Кіпр, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Німеччина, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Франція, Чехія та Швеція. Перспективи членства у Євросоюзі підсилюють стабільність, процвітання і демократію у країнах – кандидатах. Саме ці чинники самі по собі є такими, що зменшують можливості для розвитку організованої злочинності і корупції.

Згідно з Європейською стратегією безпеки, що була прийнята 12 грудня 2003 р., організована злочинність поряд із тероризмом і регіональними конфліктами розглядається як одна з основних загроз для європейських країн. Саме тому контроль над організованою злочинністю, особливо транскордонною, вважається найвищим пріоритетом для ЄС і частиною її міжнародної політики, а також є невід'ємною складовою третього стовпа побудови ЄС. Підкреслено, що «краща координація в політиці зовнішніх дій у сфері правосуддя і внутрішніх справ розглядається як вирішальна в боротьбі як проти тероризму, так і проти організованої злочинності»⁶. Стаття 29 Маастрихтського договору стосується безпосередньо запобігання злочинності, в тому числі організованої.

28 квітня 1997 року Європейською Радою було ухвалено План дій щодо боротьби з організованою злочинністю («Амстердамський план дій»). Серед його 15 політичних настанов, можна відзначити ту вказівку, що передбачає укласти з країнами-кандидатами пакт про співпрацю у боротьбі зі зло-

⁵ Розширення Європейського Союзу – нові можливості та перспективи для України прийнята 17.03.2004 р. Послання Президента України до Верховної Ради України "Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2003 році". [Електронний ресурс]: Довідник з європейської інтеграції. – Режим доступу: http://eu-directory.ea-ua.info/index.php?act=show&doc_id=3&id=139. – Загл. з екрану.

⁶ Paoli L. Organised Crime in Europe / L.Paoli, C.Fijnaut // Criminology in Europe. – 2006. – Vol.5. – № 1. – P.13.

чинністю, котрий має базуватись на *acquis*⁷ Союзу та повинен містити положення про тісну співпрацю між цими країнами та Європолом. Було наголошено також на важливості тіснішої співпраці з іншими країнами, такими як Україна та Росія⁸.

У Плані підкреслено, що запобігання є не менш важливим, ніж репресивні заходи в комплексному підході до протидії організованій злочинності, метою якого є послаблення обставин, в яких організована злочинність може діяти. Цей План формулює низку рекомендацій, які роблять превентивний підхід більш специфічним: серед них можна назвати такі, як розвиток антикорупційної політики в межах державного адміністрування; виключення осіб, обвинувачених у корупційних діях із тендерних процедур; розробку заходів для покращення захисту найбільш уразливих галузей і видів професійної діяльності⁹.

Ще у 1998 р. держави, котрі приєдналися до членства в ЄС у 2004 р., підписали Попередній пакт щодо організованої злочинності для прийняття західноєвропейської політики в цій царині, тобто імплементації спільного доробку (*acquis communautaire*) у сфері протидії організованій злочинності.¹⁰

⁷ Вперше термін *acquis communautaire* з'явився у Програмі інтеграції України до Європейського Союзу, що затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2000 р., після чого він повторюється в усіх нормативно-правових актах, пов'язаних з адаптацією законодавства, замість словосполучення «законодавство Європейського Союзу». У доктрині європейського права під *acquis communautaire* зазвичай розуміють сукупність правових норм, судових рішень, доктринальних понять, рекомендацій, домовленостей, декларацій, резолюцій, міжнародних угод та угод між державами-членами, які пов'язані з діяльністю Співтовариства, що виникли за час існування європейських інтеграційних організацій і мають сприйматися державами-претендентами на вступ до Євросоюзу беззастережно, тобто як такі, що не можуть бути предметом переговорів. Див.: Європейська інтеграція України: політико-правові проблеми / За ред. В.П.Горбатенка: Монографія. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. – С. 128.-129; Муравйов В. Спільний доробок (*acquis communautaire*) як основа правопорядку Євросоюзу / Віктор Муравйов // Український правовий часопис. – Вип. № 8 (13) жовтень 2004 р. – С. 5.

⁸ Action Plan of 28 April 1997 to combat organized crime, OJ C251, 15/08/1997, Section 5f. Organised crime: crime prevention in the European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/scadplus/printversion/en/lvb/133134.htm>. – Загл. з екрану.

⁹ Action Plan of 28 April 1997 to combat organized crime, OJ C251, 15/08/1997, Section 5f. Organised crime: crime prevention in the European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/scadplus/printversion/en/lvb/133134.htm>. – Загл. з екрану.

¹⁰ Organised Crime in Europe. Concept, Patterns and Control Policies in the European Union and Beyond. – Ed. by C. Fijnaut and L. Paoli. – Springer, 2004. – P. 12.

У спільному Плані дій Європейського союзу щодо боротьби з організованою злочинністю 98/733/ЖНА від 21 грудня 1998 року сформульовано поняття організованої злочинної групи, яке пізніше було взято за основу у Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності. Воно наступне: організована злочинна група – це структурна асоціація, що існує протягом певного періоду часу і налічує більше ніж дві особи, які діють узгоджено з метою вчинення злочинів, що караються позбавленням волі на максимальний строк не менше 4 років або більш суворою мірою покарання¹¹.

У жовтні 1999 р. в Тампере Радою ЄС було вироблено Стратегію ЄС із запобігання злочинності. Вона стосується як загальнокримінальної злочинності, так і організованої.¹²

Роком пізніше, у 2000 році, Європейська комісія та Європол опублікували доповідь «Запобігання і контроль над організованою злочинністю. Стратегія Європейської спільноти на початок нового тисячоліття». Стратегія містить 39 рекомендацій, які в цілому повторюють заходи та ініціативи попередніх планів і програм¹³.

У 2004 році Європейська Рада затвердила Гаагську програму створення “зони свободи, безпеки і справедливості” на 2005-2010 рр. Одним із завдань цієї програми є перехід від реактивного до проактивного (запобіжного) підходу у сфері протидії організованим злочинностям¹⁴. Крім цього, даним документом було заплановано, що Європол буде готувати нову доповідь під назвою «Оцінка загроз з боку тяжких або особливо тяжких форм організованої злочинності» замість щорічного «Звіту про ситуацію з

¹¹ Council Resolution on the Prevention of Organised Crime with Reference to the Establishment of a Comprehensive Strategy for Combating it// Official Journal C408/1-408/4. – 29 December 1998.

¹² The prevention and control of organised crime: a strategy for the beginning of the new millenium // Official Journal C 124. – 03.05.2000. [Електронний ресурс]: Europa. Activities of the European Union. – Summaries of legislation. – Режим доступу: <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l33125.htm>. – Загл. з екрану.

¹³ Organised Crime in Europe. Concept, Patterns and Control Policies in the European Union and Beyond. – Ed. by C. Fijnaut and L. Paoli. – Springer, 2004.

¹⁴ <http://www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l16002.htm> – a partnership for European renewal [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://ec.europa.eu/justice_home/news/information_dossiers/the_hague_priorities/doc/08_organised_crime_en.pdf. – Загл. з екрану.

організованою злочинністю». У 2006 і 2007 рр. ці доповіді були підготовлені і опубліковані¹⁵.

Враховуючи серйозність ситуації з організованою злочинністю та її загрози для демократичного розвитку країн, Європейська комісія запропонувала створити європейський форум із проблем запобігання організованій злочинності, який повинен займатись різними аспектами цієї проблеми, такими, як економічні й фінансові злочини, законне й незаконне виробництво товарів, торгівля людьми й корупція. У такий спосіб ще раз підтверджено прагнення посилювати боротьбу проти тяжких та особливо тяжких організованих і транснаціональних злочинів¹⁶. Форум складається із представників інституцій ЄС, національної й місцевої влади, представників бізнесу та установ, найбільш зацікавлених у боротьбі зі злочинністю. Утворено також координаційні структури на національному рівні.

Діяльність форуму передбачає такі складові: допомогу інституціям ЄС і країнам-членам у запобіганні злочинності; визначення тенденцій злочинності; зміцнення обміну інформацією; визначення сфер дослідження і навчання; сприяння в організації та діяльності експертних центрів за спеціальними темами.¹⁷

Співробітництво між Україною та ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ є доволі активним, особливо після ухвалення у грудні 2001 р. Плану дій ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ в Україні, а також оновленого Плану дій у сфері юстиції, свободи та безпеки, затвердженого Радою з питань співробітництва Україна – ЄС 18 червня 2007 р., а також Плану-графіка його імплементації.¹⁸ План дій 2001 р. став першим у зазначеній сфері в практиці співпраці ЄС з третіми країнами. Він містив страте-

¹⁵ EU Organised Crime Threat Assessment 2006/ [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.europol.europa.eu/publications/OCTA/OCTA2006.pdf> – Загл. з екрану;

EU Organised Crime Threat Assessment 2007/ [Електронний ресурс]: – Режим доступу: [http://www.europol.europa.eu/publications/European_Organised_Crime_Threat_Assessment_\(OCTA\)/OCTA2007.pdf](http://www.europol.europa.eu/publications/European_Organised_Crime_Threat_Assessment_(OCTA)/OCTA2007.pdf). – Загл. з екрану.

¹⁶ Paoli L., Fijnaut C. Organised Crime in Europe // *Criminology in Europe*. – 2006. – Vol. 5. – № 1. – P. 3, 12-13.

¹⁷ Paoli L., Fijnaut C. Organised Crime in Europe // *Criminology in Europe*. – 2006. – Vol. 5. – № 1. – P. 3, 12-13.

¹⁸ Інформаційно аналітичні матеріали про стан співробітництва України з ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки [Електронний ресурс]: /Міністерство юстиції України. Держаний департамент з питань адаптації законодавства. – Режим доступу: http://www.sdla.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=47002&cat_id=46834. – Загл. з екрану.

тню розвитку взаємовідносин між Україною та ЄС за всіма основними напрямками сфери юстиції та внутрішніх справ: міграція та надання притулку; прикордонне співробітництво та візова політика; боротьба з організованою злочинністю та тероризмом; співробітництво у сфері судочинства та у правоохоронній сфері. У ньому також передбачена підтримка з боку Європейського Союзу судової реформи в Україні. Таким чином, у сфері юстиції та внутрішніх справ відносини між Україною та ЄС в окремих аспектах можуть характеризуватися як «асоційовані».¹⁹

В оновленому Плані дій 2007 р. передбачено виконання 224 спільних заходів за напрямками міграції і притулку, прикордонного співробітництва та візової політики, боротьби з організованою злочинністю, тероризмом, співпраці у питаннях забезпечення верховенства права, вдосконалення правової системи, правового та правоохоронного співробітництва. У контексті співпраці за напрямками боротьби з корупцією, організованою злочинністю і тероризмом налагоджено контакти між зацікавленими органами України та Лісабонським моніторинговим Центром ЄС з питань споживання і розповсюдження наркотиків (EMCDDA), проведено перше засідання з питань наркотиків у форматі Україна-Трійка ЄС (Брюссель, 01.06.07)²⁰.

Хоча у Плані дій передбачено укласти Угоду про стратегічне співробітництво між Україною та Європолом, а також Угоду про співробітництво між Україною та Євроюстом, з прикрістю можна констатувати, що до цього часу наша країна не має двосторонніх угод з цими європейськими структурами. Відповідно, у сфері розслідування транскордонної організованої злочинності Україна не використовує тих можливостей, які є в арсеналі Європола та Євроюста, що негативно позначається на практичних результатах у сфері протидії організованій злочинності. Наприклад, за даними Департаменту інформаційних технологій МВС України у 2007 р. в Україні було виявлено 29 організо-

¹⁹ Розширення Європейського Союзу – нові можливості та перспективи для України прийнята 17.03.2004 р. Послання Президента України до Верховної Ради України "Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2003 році". [Електронний ресурс]: Довідник з європейської інтеграції. – Режим доступу: http://eu-directory.ea-ua.info/index.php?act=show&doc_id=3&id=139. – Загл. з екрану.

²⁰ Відносини між Україною та Європейським Союзом на сучасному етапі: загальний огляд [Електронний ресурс]: Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції. – Режим доступу: http://www.comeuroint.rada.gov.ua/komevoint/control/uk/publish/printable_article.jsessionid=76FBD477DB0BDDDEFB3BAD57DD62A4597?art_id=47138. – Загл. з екрану.

ваних груп з міжнародними зв'язками (7% від загальної кількості виявлених організованих груп і злочинних організацій)²¹. Зважаючи на розмах контрабандного переміщення наркотиків, алкогольних та тютюнових виробів, аудіо-, відео-, комп'ютерної техніки, продуктів харчування і товарів широкого вжитку, які у більшості випадків потребують скоординованих дій організованих злочинців, ці дані свідчать про малоефективну роботу вітчизняної правоохоронної системи.

Далі розглянемо деякі аспекти діяльності Ради Європи у сфері протидії організованій злочинності. Ця структура була заснована у 1949 році і є найстарішою на континенті міжнародною політичною організацією. В даний час членами Ради Європи є 47 держав²².

Рада Європи стала фактично першою європейською інституцією, в яку Україна увійшла повноправним членом. З неї почався шлях повернення до об'єднаної Європи, до Європейського Союзу і НАТО.

Слід також пам'ятати, що членство в Раді Європи розглядається міжнародною спільнотою, зокрема впливовими фінансово-економічними інституціями, як важливий показник внутрішньої демократичної стабільності, який слугує додатковою гарантією захисту кредитів та інвестицій в цю державу. Процес інтеграції у європейську родину проходив у складній внутрішній і зовнішній ситуації. Україна перебувала на стадії перехідного періоду: багато хто ще не повністю усвідомлював, що розвиток України як незалежної європейської демократичної держави – це її історичний і незворотний вибір. До того ж деякі впливові країни тоді ще не звикли бачити в Україні суверенного, рівноправного партнера.²³

Набувши членства в РЄ, Україна взяла на себе низку зобов'язань у сфері реформування чинного законодавства на основі норм та стандартів РЄ. Зауважимо, що більшість із них наша країна виконала. Однак до цього часу не прийнято новий КПК, що є серйозним негативним чинником, який впливає на

²¹ Експрес-інформація про стан злочинності на території України за 2007 р. – К.: Департамент інформ. технологій МВС України, 2008.

²² Європейская конвенция о защите прав человека: право и практика. [Електронний ресурс] Совет Европы. – Режим доступу: <http://www.echr.ru/coe/index.htm>. – Загл. з екрану.

²³ Борис Тарасюк. Шлях України до ЄС та НАТО почався з Ради Європи [Електронний ресурс] / Борис Тарасюк // День. – 2005. – 17 листопада. – № 212. – Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/152475>. – Загл. з екрану.

ідекватну протидію організованій злочинності. Не проведено також належного реформування прокуратури.

Діяльність РЕ поширюється на такі сфери, як боротьба з корупцією, організована злочинність, кіберзлочинність, відмивання грошей і фінансування тероризму, економічна злочинність та інші тяжкі злочини. Досягнутий у цих галузях прогрес оцінюється двома органами: Групою держав по боротьбі з корупцією (ГРЕКО) і Комітетом експертів з оцінки заходів боротьби з відмиванням грошей (Moneyval)²⁴. У своїй діяльності по боротьбі з організованою злочинністю Рада Європи використовує багатогалузевий підхід, який ґрунтується на трьох взаємопов'язаних положеннях: впровадженні європейських стандартів, оцінці відповідності цим стандартам законодавства європейських країн і реалізації програм технічної співпраці з країнами або групами країн.

Основна мета технічної співпраці полягає в розвитку можливостей європейських країн протистояти цим негативним явищам. Це, зокрема, вдосконалення законодавства, створення спеціальних органів з боротьби з організованою злочинністю, надання консультаційних послуг і розвиток співпраці між країнами на підставі досвіду, накопиченого у 47 державах-членах Ради Європи і у приватному секторі.

Змістом співробітництва України з Радою Європи на сучасному етапі є об'єднання зусиль для посилення ефективності боротьби проти тероризму, корупції та організованої злочинності.

Важливим елементом реформування правової системи України є участь у конвенціях Ради Європи, які встановлюють спільні стандарти для європейських країн. Однак навіть після ратифікації Верховною Радою України, наприклад, таких документів, як Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією,²⁵

²⁴ MONEYVAL (Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures) створено Комітетом Міністрів Ради Європи у 1997 році і є однією з трьох міжнародних організацій, які борються з відмиванням "брудних" коштів. Основна мета діяльності – проведення експертної оцінки ефективності протидії легалізації злочинних доходів в країнах, які є членами Ради Європи. Кожна країна-член Комітету представлена в ньому трьома експертами. Україна є членом MONEYVAL та постійно приймає участь у його засіданнях.

²⁵ Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: редакція від 18.10.2006 р. [Електронний ресурс] Законодавство України. Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_101. – Загл. з екрану.

Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією,²⁶ Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом,²⁷ низки рекомендацій та резолюцій, багато їх положень не виконується, оскільки не внесені відповідні зміни у кримінальне, кримінально-процесуальне законодавство, інші нормативні акти.

Серед важливих документів, прийнятих РЄ, слід назвати наступні. Комітет міністрів РЄ 9 вересня 1991 р. прийняв Рекомендації щодо експлуатації сексу з метою наживи, порнографії, проституції, торгівлі дітьми і молодими повнолітніми (18-21 рік). Державам-членам, серед іншого, було запропоновано забезпечити можливість конфіскації доходів від злочинів, що мають відношення до сексуальної експлуатації даної категорії осіб.²⁸

10 вересня 1997 року Комітетом міністрів РЄ було прийнято Рекомендацію щодо впровадження заходів з укріплення міжнародного співробітництва та більш ефективного захисту свідків, що знаходяться під загрозою, особливо, коли йдеться про розкриття злочинів, пов'язаних з організованою злочинністю, та побутових злочинів.²⁹

У 2005 р. Комітет міністрів Ради Європи видав Рекомендацію (2005)10 щодо використання спеціальних методів у розслідуванні тяжких та особливо тяжких злочинів, у тому числі актів тероризму. Спеціальні методи застосовуються компетентними органами для виявлення і розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, а також підозрюваних у їх вчиненні з метою збирання інформації без попередження про це відповідних осіб. До тяжких та особливо тяжких злочинів у даному контексті належать злочини організованих груп і злочинних організацій,

²⁶ Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: редакція від 16.03.2005 р. [Електронний ресурс] Законодавство України. Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_102. – Загл. з екрану.

²⁷ Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів одержаних злочинним шляхом: редакція від 17.12.1997 р. [Електронний ресурс] Законодавство України. Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_029&p=1220602795792424. – Загл. з екрану.

²⁸ Recommendation no. R (91) 11 of the Committee of Ministers to member states concerning sexual exploitation, pornography and prostitution of and trafficking in, children and young adults [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/steering_committees/cdcj/cj-s-vict/recr_91_11e.pdf. – Загл. з екрану.

²⁹ Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи № R(97) 13 державам-учасникам відносно залякування свідків і права на захист [Електронний ресурс]: ОБСЕ. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://polis.osce.org/library/details.php?doc_id=2675&lang_tag=&q&s=&lang=ru – Загл. з екрану.

бандитизм, тероризм³⁰. Таким чином, ще раз наголошено на важливості практичного застосування цих методів, які знайшли своє відображення також у Конвенціях ООН проти транснаціональної організованої злочинності і проти корупції.

Підсумовуючи все вищевикладене, слід наголосити, що для ефективного співробітництва у сфері протидії організованій злочинності в Україні, необхідно створити належну законодавчу базу, яка б відповідала міжнародним стандартам та забезпечити імплементацію і застосування цих стандартів у практичній діяльності як правоохоронних органів, так й інших державних інституцій, діяльність яких спрямована на зменшення рівня організованої злочинності.

*Рекомендована до опублікування
на засіданні Лабраторії дослідження проблем
міжнародного співробітництва у сфері боротьби
зі злочинністю ІВПЗАПрН України
(протокол № 6 від 10 вересня 2008 р.)
Рецензент – канд. юрид. наук В.С. Батургарева*

30 Recommendation Rec(2005)10 of the Committee of Ministers to member states on "special investigation techniques" in relation to serious crimes including acts of terrorism [Електронний ресурс]: Council of Europe. Committee of Ministers // – Режим доступу: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=849269&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75>. – Загл. з екрану.

ББК 67.308

ПЗ5

Засновники

Академія правових наук України;

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

Редакційна колегія:

В.І. Борисов (головний редактор), В.С. Зеленецький (заст. головного редактора), В.С. Батургарєєва, Ю.В. Баулін, В.В. Голіна, Ю.М. Грошевий, Л.В. Дорош, В.А. Журавель, Н.В. Сібільова, В.В. Сташис, А.Х. Степанюк, В.П. Тихий, В.Ю. Шепітько.

ПЗ5 Питання боротьби зі злочинністю. Збірник наук. праць.
Випуск 16 / Ред. кол.: *Ю.В. Баулін* (голов. ред.) та ін. – Х.:
Вид-во «Кроссроуд», 2008. – 304 с.

Видавець

Інститут вивчення проблем злочинності АПрН України
61002, Харків, вул. Пушкінська, 49
Тел.: 715-62-08; 700-65-81

Видавництво

«Кроссроуд»
61001, Харків, вул. Плеханівська, 92А
корп. В, оф. 709, 711
Тел.: 717-32-34; 717-32-35; 717-32-36

Журнал включено до переліку наукових фахових видань
(постанова президії ВАК України № 1-05/7 від 09.06.1999 р.)

Свідectво про державну реєстрацію
Серія КВ № 7460

ББК 67.308

© Інститут вивчення проблем
злочинності АПрН України, 2008
© ТОВ «Кроссроуд», 2008